

Årsrapport

HOVEDREDNINGSSENTRALENE
2015

Innhold

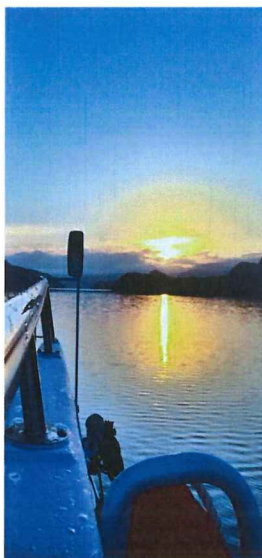
I.	Leders beretning	1
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	3
III.	Årets aktiviteter og resultater	4
	MÅL: Bedre ledelse og styrket ledelsesstruktur	4
	Statistikk over registrerte hendelser	4
	Overordnet oversikt	4
	Samlet fordeling gjennom året:	5
	Hovedredningssentralen Nord-Norge	6
	Hovedredningssentralen Sør-Norge	6
	Sjøredningshendelser	6
	Landredningshendelser	7
	Luftredningshendelser	8
	Luftambulanseoppdrag med Sea King redningshelikopter	9
	Bistand mellom Hovedredningssentralene	11
	Tiltak for tilrettelegging for operativ samhandling	12
	Felles etatsutdanning av nye redningsledere	12
	Nødnett – felles kommunikasjonsentraler	13
	Felles nasjonalt ressursregister	13
	Nytt felles styringssystem for informasjonssikkerhet	14
IV.	Styring og kontroll i virksomheten	15
	MÅL: Styrket samhandling og beredskap	15
	Tilsyn	15
	Samarbeid og erfaringsoverføring mellom HRS og LRS	16
	Erfaringsseminar	17
	Øvelser og annen utadrettet virksomhet	18
	Tilleggsoppdrag til Hovedredningssentralen	20
	Redningshåndbok for den norske redningstjenesten	20
	Nasjonal redningskonferanse	20
	Felles reglement for merkevester på skadested	21
	Andre oppgaver	22

Innholdsfortegnelse

Redningsressurser	22
Internasjonalt arbeid	23
Kommunikasjons- og informasjonssystemer	24
Tidstyver	25
ROS-analyser	25
IKT-strategi	25
V. Vurdering av framtidutsikter	28
VI. Årsregnskap	30
Post 0455 1 Driftskostnader	30
Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold	30
Post 0455 21 Redningsutgifter	30
Prinsippnote årsregnskapet	31

«HRS har i løpet av 2015 autorisert fem nye redningsledere, samt fullført prosjektet med implementering av Nødnett. HRS går «live» på Nødnett i januar 2016. Disse grepene er vesentlige for å kunne møte de operative utfordringene som står foran oss i fremtiden.»

I. Leders beretning

Hovedredningssentralen (HRS) har hatt et år med høy aktivitet i 2015, både innenfor og utenfor de to operasjonsrommene.

Antall hendelser endte opp på omtrent samme nivå som 2014, med en økning på bare 0,6 %. Til dette bør dog bemerkes den kraftige økningen i antall hendelser som har vært de siste årene. Med utgangspunkt i det dårlige været som var i juni og juli 2015 er dette å regne som et svært høyt antall hendelser likevel.

Bemanningen er fremdeles stabil og sykefraværet er lavt. Etter egen vurdering har HRS overordnet sett løst våre tildelte oppgaver på en god måte.

HRS har i løpet av 2015 autorisert fem nye redningsledere, samt fullført prosjektet med implementering av Nødnett. HRS går «live» på Nødnett i januar 2016. Disse grepene er vesentlige for å kunne møte de operative utfordringene som står foran oss i fremtiden.

HRS har som alltid ivaretatt primæroppdraget gjennom å opprettholde to døgnbemannede operasjonsrom og ivaretatt den overordnede ledelse og koordinering av alle redningsaksjoner. HRS opplever fortsatt samarbeidet med våre samarbeidspartnere som godt og HRS vurderer fremdeles at samvirkeprinsippet står sterkt blant samvirkeaktørene i norsk redningstjeneste.

Ny organisasjonsplan for redningstjenesten trådte i kraft 2. november 2015. HRS er svært fornøyd med at denne prosessen endelig er ferdigstilt. Dette er viktig for å sikre videre fremdrift i en rekke andre prosesser, som for eksempel ny håndbok for redningstjenesten, eller «Den norske redningstjenesten – Del I», som vi vurderer å kalle dette dokumentet. Betydningen av det arbeidet som gjøres mellom hendelsene – som forutsetning for å være i stand til å håndtere faktiske hendelser – er meget godt beskrevet i den nye kongelige resolusjonen. HRS vurderer den delen som den viktigste videreutviklingen av den nye organisasjonsplanen.

HRS har i dag en tilfredsstillende bemanning for å ivareta operasjonsromsdriften, men det vil være behov for en ytterligere styrking av det apparatet som skal støtte opp under operasjonene for å sikre en fortsatt forsvarlig ivaretagelse av Hovedredningssentralenes samfunnsoppdrag.

Dette behovet underbygges gjennom ny organisasjonsplan for redningstjenesten, hvor HRS sitt pådriveransvar for å videreutvikle samvirke i redningstjenesten nå er formalisert og uttalt i klarere føringer. Fra å kun være uttalt i det årlige tildelingsbrevet er oppdraget nå gitt i en instruks fra Regjeringen forankret i en Kongelig resolusjon. I tillegg til at dette sender et sterkt signal om at Regjeringen og Justis- og beredskapsdepartementet tar samvirkeprinsippet på alvor, skaper dette naturligvis økte forventninger hos de ulike samvirkepartnerne til at HRS tar et lederansvar for de prosessene som påvirker samvirket.

HRS er imidlertid ikke gitt økte økonomiske rammer for å løse dette omfattende oppdraget etter at ny organisasjonsplan for redningstjenesten trådte i kraft. HRS har tidligere sendt frem et eget satsningsforslag for 2017 som skal imøtekomme dette behovet, og HRS gjentar på det sterkeste betydningen av denne satsningen.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hovedredningssentralenes primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet (SRR), og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Bemanning av de to operasjonsrommene i Bodø og Stavanger vil alltid ha førsteprioritet. Videre er Hovedredningssentralene gitt et spesielt pådriveransvar når det gjelder vedlikehold og videreutvikling av samvirke innen redningstjenesten. Dette er nå formalisert gjennom ny kongelig resolusjon av 19. juni 2015. Det inngår en lang rekke aktiviteter i dette arbeidet, herunder tilsynsvirksomhet, deltakelse i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser, planverksarbeid, undervisning og foredrag, deltakelse i ulike fora og grupper osv. Pr 1.1.2015 var det til sammen 22 ansatte ved HRS Nord-Norge og 26 ansatte ved HRS Sør-Norge.

Til tross for at det er behov for å styrke støtteapparatet/ stabsfunksjonene ved HRS var vi i år nødt til å prioritere redningslederstillinger for å sikre uavbrutt og forsvarlig bemanning av operasjonsrommene. Intern etatsutdanning av de nye redningslederkandidatene, samt implementering av Nødnett har vært en prioritert aktivitet gjennom 2015.

I tillegg til høy operativ aktivitet har det vært en gjennomgående høy aktivitet knyttet til såkalt utadrettet virksomhet for å ivareta samfunnsansvaret om å videreutvikle samvirke i redningstjenesten. En vesentlig del av dette arbeidet er Hovedredningssentralenes tilsyn med de lokale redningssentralene (LRS). HRS har prioritert dette arbeidet også i 2015 og gjennomførte til sammen fire tilsyn, som var i henhold til planen.

Det har vært en tilfredsstillende økonomisk situasjon ved HRS i 2015 med utgangspunkt i de gjeldene personellrammer.

III. Årets aktiviteter og resultater

MÅL: Bedre ledelse og styrket ledelsesstruktur

STYRINGSPARAMETER nr. 1:	Økt grad av operativ ledelse og samordning ved HRS S-N og HRS N-N
Rapportering	Tertial
Formål/hensikt:	
<p>HRS har meldt at det ved krevende hendelser kan være behov for å styrke bemanningen i operasjonsrommet med flere redningsledere. HRS har videre meldt at de opererer med en viss risiko for at den enkelte redningssentral ikke klarer å bemanne opp med nok operativt personell ved større enkelthendelser eller ved et stort antall parallelle hendelser. Det er derfor viktig å arbeide for økt robusthet ved HRS, bl. a. gjennom økt samhandling mellom de to sentralene slik at de kan bistå hverandre i slike situasjoner.</p>	
Rapporteringskriterier:	
<ul style="list-style-type: none"> • Statistikk over antall hendelser, for hver sentral og samlet. • HRS skal rapportere hvor mange ganger den enkelte redningssentral har måttet be om bistand fra den andre for å håndtere flere parallelle hendelser. • HRS skal rapportere konkrete tiltak iverksatt for å legge til rette for operativ samhandling. 	
Oppgaver	
<ul style="list-style-type: none"> • HRS skal gi en kvalitativ vurdering av nivået og omfanget av operativ samhandling mellom de to enhetene. Eksempler på utfordringer i denne samhandlingen skal omtales. <p>Rapportering: årsrapport</p>	
Grønn	

Statistikk over registrerte hendelser

Overordnet oversikt

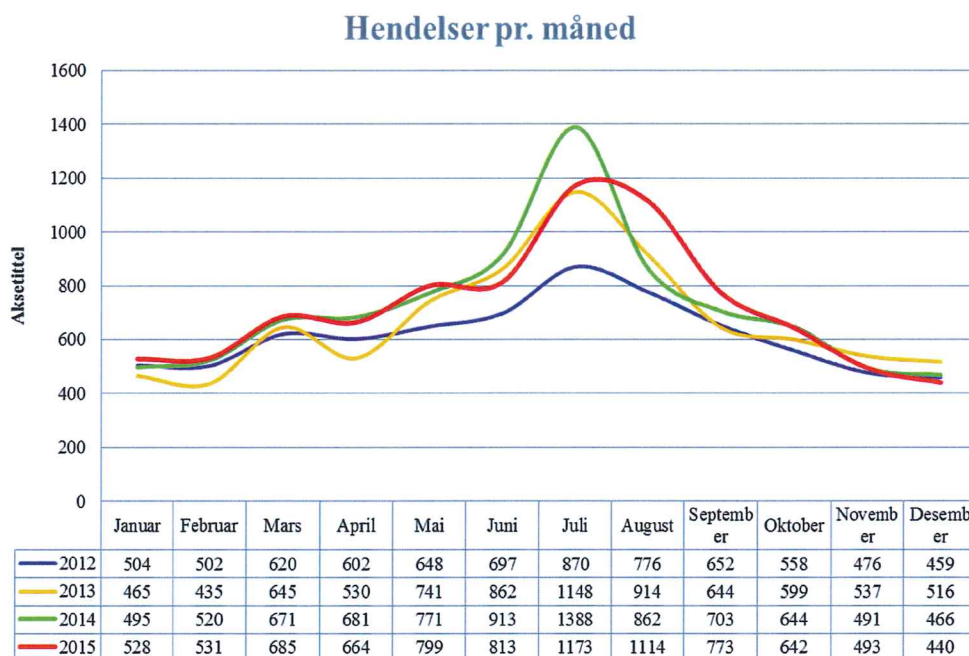
Den operative aktiviteten har hatt en mindre økning dette året sammenlignet med tidligere år, men er fremdeles den høyeste som er registrert noen gang, med totalt 8655 registrerte hendelser i 2015 for begge Hovedredningssentralene. Dette er omtrent tilsvarende nivå som 2014, med en økning på 0,6 % fra 2014.

Gjennom året fordeler hendelsene seg som alltid med størst antall relatert til ferie og fritidsaktivitet. Sommermånedene er derfor de med den høyeste konsentrasjonen av antall hendelser, med topp på 1173 i juli og lavest i desember med 440. Hendelsene fordeler seg som følger:

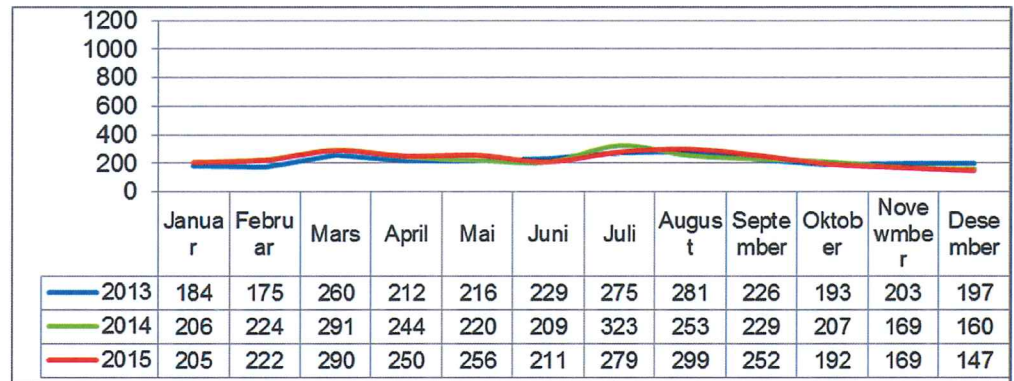
2015				2014				Endring
Kategori	Samlet	HRS NN	HRS SN	Kategori	Samlet	HRS NN	HRS SN	
Sjø	4472	1208	3264	Sjø	4443	1122	3321	(+29) 0,6%
Luft	566	470	96	Luft	537	445	92	(+29) 5,4%
Land	2336	669	1667	Land	2268	644	1624	(+68) 2,9%
Luftambulanse	1210	390	820	Luft-ambulanse	1281	486	795	(-71) -5,6%
Udefinert	71	35	36	Udefinert	76	38	38	(-5) -6,6%
Totalt 2015	8655	2772	5883	Totalt 2014	8605	2735	5870	(+50) 0,6%

Samlet fordeling gjennom året:

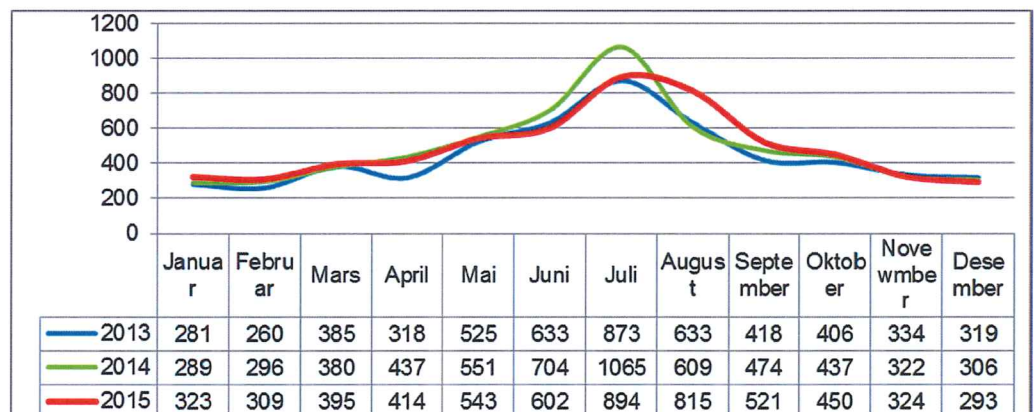

Hovedredningssentralen Nord-Norge

Hovedredningssentralen Sør-Norge

Sjøredningshendelser

Selv om det i 2015 var en relativt dårlig sommer og derav en forventet mindre aktivitet av fritidsbåter, viser det seg at en noe bedre høst forlenget båtsesongen slik at det ble en liten økning innenfor flere hendelsestyper på sjøen sammenlignet med 2014, blant annet kategoriene assistanse til fartøy med 2123 hendelser (+3,5%), og grunnstøtinger 366 (+15,5%). Det er fortsatt motorproblemer og styring/ror problemer i tillegg til grunnstøtinger som er gjengangere. Det er registrert 71 branner, en reduksjon på -17,4%.

Det er registrert en økning i antallet registrerte offshore-relaterte hendelser. Økningen er utelukkende i nord, opp fra 4 registrert i 2014 til 13 i 2015. Det

«HRS fortsetter sin proaktive tilnærming til hendelser, og vil påse at det ytes bistand tidlig slik at en hendelse ikke får utviklet seg til noe mer alvorlig, eller til en reell nødsituasjon.»

antas å være den økte aktiviteten i regionen som er årsaken til dette. 8 av de 13 alarmene var fra Goliat plattformen. I sør er antallet stabilt, det vil si 70 hendelser i 2014 og 69 i 2015. Som tidligere rapportert, er det ofte et betydelig antall personer som potensielt kan være utsatt for fare i disse hendelsene. De fleste alarmene er raskt avklart og skyldes gjerne feilindikasjon fra automatiske alarmer, men det er også hendelser med reelle, og potensielt alvorlige situasjoner hvor også nedbemanning av installasjoner er gjennomført. Offshore selskapene har lovpålagte og godt innarbeidede beredskapsorganisasjoner med gode rutiner. Disse fungerer i et godt og nært samarbeid med HRS'ene. HRS og Petroleumstilsynet har tidligere utarbeidet «Retningslinjer for samarbeid ved fare- og ulykkessituasjoner i petroleumsvirksomheten», hvor ansvar, roller og oppgaver i samhandling under hendelser beskrives. Dette dokumentet er etter hvert blitt godt kjent og innarbeidet hos de fleste offshoreoperatører.

Det har også vært flere hendelser med passasjerfartøy (111), hvor over halvparten (63) av disse dreier seg om medisinsk evakuering av syke passasjerer. Det har vært flere maskinhavari med påfølgende behov for assistanse, 10 grunnstøtinger og 2 branner som de med størst potensiale. Den ene brannen var i Hurtigruten utenfor Vardø med 579 personer om bord. Hendelsen var avklart i løpet av 1,5 time etter å ha returnert til kai i Vardø. Den andre brannen var en bil ombord i en ferge. Fergen hadde kun kort vei til land slik at brannen ikke fikk utviklet seg. En grunnstøting med Skibladner involverte 79 personer. I tillegg har det vært noen hurtigbåter og ferger som har grunnstøtt, med mellom 5 og 30 personer involvert.

HRS fortsetter sin proaktive tilnærming til hendelser, og vil påse at det ytes bistand tidlig slik at en hendelse ikke får utviklet seg til noe mer alvorlig, eller til en reell nødsituasjon.

Landredningshendelser

I 2015 ble det registrert en liten økning i land-hendelser, med 2313 hendelser mot 2268 året før. Hovedtyngden av hendelsene på land er

relatert til savnede eller personer som trenger assistanse. Dette dreier seg stort sett om hendelser med enkeltpersoner. Også disse hendelsene er sesongrelaterte, men i mindre grad enn på sjøen. Vinterferie, påske og sommerferie, med innslag av jakt og fritidsaktivitet, utgjør toppene som tidligere år.

Også siste år er godt over halvparten av de som blir meldt savnet, registrert med en eller annen form for psykiske problemer. Dette kan være krevende hendelser hvor de som er savnet ikke nødvendigvis ønsker å bli funnet.

Mange liv er reddet ved at redningssentralene benytter sin nødrett og foretar mobilsporing av savnede. Mobilt peileutstyr om bord i redningshelikoptrene ville i tillegg ha effektivisert slike søk. HRS ser fram til neste generasjon redningshelikopter som blir utrustet med slikt utstyr. Dette forventes å redde ytterligere flere liv.

Når det gjelder sporingsdata, og den store forskjellen på nøyaktighet i disse avhengig av hvem som er mobiloperatør, viser vi også til HRS Årsrapport for 2014. HRS har vært i dialog med operatør og er lovet en forbedring innen rimelig tid. Denne forskjellen kan til tider ha avgjørende betydning for utfallet av et søk.

De aller fleste land-hendelsene blir koordinert lokalt gjennom de lokale redningssentralene, i et nært og godt samarbeid med HRS'ene.

En oversikt over hendelser hvor LRS er registrert som koordinator er vedlagt rapporten. Vi ønsker samtidig å understreke at LRS er involvert i et større antall hendelser enn dette, men da som en av flere ressurser, koordinert av HRS.

[Luftredningshendelser](#)

Antall luftfartsrelaterte hendelser er noe høyere enn foregående år. 565 hendelser i 2015 mot 537 i 2014.

90% av luft-hendelsene relaterer seg til nødsignaler, hvor nødpeilesendere utgjør hovedmengden. En liten økning av disse siste år fra 470 i 2014 til 485 i 2015. Det er ved HRS kun registrert 3 omkomne, alle relatert til luftrelatert fritidsaktivitet med henholdsvis paraglider, microfly og seilfly. Det er totalt registrert 11 havarier og 12 nødlandinger. To hendelser involverte passasjerfly med hhv 38 og 25 personer om bord, det ene med nødmelding på grunn av røykutvikling om bord og det andre en kontrollert nødlanding.

Luftambulanseoppdrag med Sea King redningshelikopter

Siste år ble det registrert 1210 luftambulanser, en reduksjon fra 2014 (1281). Reduksjonen er i nord fra 486 til 390, mens det er en liten økning i sør, fra 795 til 820. Tallene omfatter hendelser hvor Sea King eller andre helikoptre har vært benyttet til ambulanseformål, koordinert av HRS. Noen av disse er utrykning med ambulansebil fra helikopterbasen.

Det er basene på Ørland, Bodø og Rygge som har de fleste helikopteroppdrag med henholdsvis 213, 208, 173. I tillegg kommer bruk av legebil fra basene, noen ganger også i samarbeid med helikopter. Som det fremgår av tabellen er det tilnærmet like mange legebiloppdrag som helikopter oppdrag fra Rygge og Sola.

	Helikopter	Legebil	Sum
SeaKing - Banak	101	9	110
SeaKing - Bodø	208	41	249
SeaKing - Florø	64	18	82
SeaKing - Rygge	173	153	326
SeaKing - Sola	93	75	168
SeaKing - Ørland	213	14	227

Ambulanseflyging utgjorde 55% av SeaKing oppdragene registrert ved HRS i 2015. Hvor basen på Ørland hadde 71% ambulanse, Bodø 64%, Rygge 60%, Sola 36,2% og Florø 35,5%, slik tabellen under viser:

	Oppdrag	Ambulanse	% Ambulanse
SeaKing - Banak	186	101	54,30 %
SeaKing - Bodø	325	208	64,00 %
SeaKing - Florø	180	64	35,56 %
SeaKing - Rygge	289	173	59,86 %
SeaKing - Sola	257	93	36,19 %
SeaKing - Ørland	300	213	71,00 %
SUM	1537	852	55,43 %

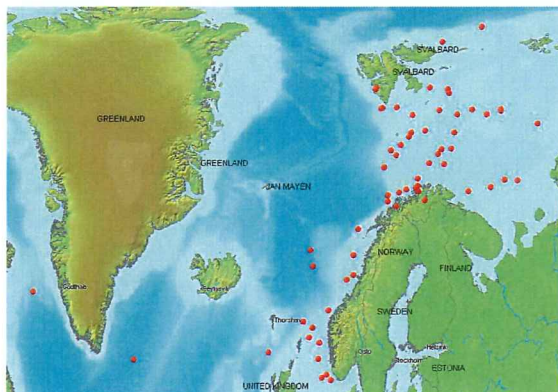
MEDEVAC

Også i 2015 ser vi en økning i antallet medisinsk evakuering fra sjøen (MEDEVAC). I 2014 var det 220 og sist år 231 slike hendelser.

MEDEVAC	Annet	Skade	Sykdom	Total
Offshore installasjoner		2	18	20
Havfiskeflåten	4	32	29	65
Kystfiskeflåten		2	5	7
Passasjerfartøy	1	9	53	63
Andre fartøy Inn/Utland	1	22	53	76
SUM	6	67	158	231

En del av oppdragene medfører lange og krevende oppdrag for Sea King fra Bodø/ Banak og Super Puma fra Longyearbyen. Noen av oppdragene er utført med innleid helikopter fra oljevirksomheten.

Her vises MEDEVAC fra Havfiskeflåten:

Nødpeilesendere

Antall hendelser med nødpeilesendere er redusert noe i forhold til 2014. Antall EPIRB gikk ned fra 396 hendelser i 2014 til 321 hendelser i 2015, og ELT økte fra 470 hendelser i 2014 til 485 hendelser i 2015. PLB hendelser har ligget stabilt rundt 100 de siste årene, men gikk i 2014 ned til 75 hendelser, men er i 2015 tilbake til 100.

Bistand mellom Hovedredningsentralene

HRS har etter egen vurdering ivaretatt primæroppdraget på en tilfredsstillende måte i 2015. På lik linje med tidligere år medfører enkelte krevende hendelser behov for å styrke bemanningen i operasjonsrommet med flere redningsledere. HRS opererer med en viss risiko for ikke å klare å bemanne opp med nok operativt personell ved større hendelser. Den raskeste måten å sikre en rask styrking av evnen til å håndtere hendelser kan i enkelte situasjoner være å søke bistand hos den andre redningsentralen, gitt at denne har overskuddskapasitet til dette. HRS Sør-Norge har siden før sommeren klart å bemanne opp med tre personer på vakt i de travleste periodene. Dette har gitt en merkbar økt robusthet for å håndtere krevende, eller mange sammenfallende hendelser.

Back-up funksjonen mellom Hovedredningsentralene – det vil si å være i stand til å overta hele ansvaret til den andre sentralen i tilfelle utfall – ligger

hele tiden til grunn. Dette behovet er ikke utløst i 2015. Øvrig bistand mellom sentralene kan dreie seg om direkte overtakelse av enkelthendelser, eller at den ene sentralen støtter den andre i enkelthendelser uten at hendelsene overtas av den grunn. Innenfor dagens tekniske løsninger er det spesielt det siste som er mest aktuelt i hverdagen. Et eksempel på denne typen bistand var i forbindelse med et savnet seilfly i september 2015 (hendelsesnummer 2015-S-4696) Hendelsen foregikk over flere dager, og HRS Nord-Norge bisto blant annet med vurdering av etterretningsopplysninger, samt en helhetlig gjennomgang av en svært omfattende operasjonslogg for å bidra til en god helhetsoversikt over hendelsen. Det er fremdeles tekniske begrensninger knyttet til kommunikasjonsløsningene som vanskeliggjør et sømløst operativt samarbeid mellom operasjonsrommene i enkelthendelser. HRS hadde en forventning om at dette skulle løses i forbindelse med implementeringen av Nødnett. Funksjonalitet, som gjør det mulig å logge på som den andre redningssentralen på kommunikasjonspanelene, blir dessverre ikke tilgjengelig før neste softwareoppdatering. Denne blir trolig ikke tilgjengelig før 2017. Saken omtales også i kapittelet det påfølgende kapittelet, under *Nødnett – felles kommunikasjonsløsninger*.

Tiltak for tilrettelegging for operativ samhandling

Det er flere konkrete tiltak som er satt i verk for å legge til rette for økt grad av operativ ledelse og samordning mellom de to Hovedredningssentralene.

Felles etatsutdanning av nye redningsledere

HRS startet i oktober 2014 etatsutdanning av seks nye redningsledere, og av disse ble fem autorisert som redningsledere medio desember 2015.

Av de seks nye redningsleder kandidater som startet på etatsutdanning i oktober 2014 ble fem autorisert som redningsledere i desember. Den sjette redningslederen forventes autorisert i løpet av våren 2016. Utdanningen har hele tiden vært koordinert mellom de to sentralene, hva gjelder både innhold

og struktur, og i tillegg så har undervisningen mer enn noen gang tidligere blitt gjennomført i felleskap. Dette må sies å ha vært en suksessfaktor som trygt kan gjentas ved neste korsvei. Den kompetanse som de nye redningslederne besitter etter autorisasjon nå, har sannsynligvis aldri vært bedre.

Nødnett – felles kommunikasjonsentraler

HRS har i løpet av høsten gjennomført felles Nødnettsopplæring for operativt personell. Undervisningen ble gjennomført ved HRS Sør-Norge, med støtte fra Politihøgskolen (ifm utarbeidelse av undervisningsopplegg) og DNK (ifm gjennomføring av undervisningen). HRS har også utdannet egne Nødnett-instruktører ved begge sentralene som foresto store deler av den felles undervisningen.

HRS spilte inn og fikk gjennomslag for at kommunikasjonsentralene ved de to Hovedredningsentralene skal speile hverandre slik at den ene sentralen effektivt kan ta over for, eller bistå den andre sentralen ved behov, uten at det det vil måtte koordineres med berørte samvirkepartnere og andre berørte. Denne funksjonaliteten ville lagt til rette for en større grad av sømløs operativ samhandling mellom hovedredningsentralene på tvers av geografiske skillelinjer. HRS ble forespeilet at denne funksjonaliteten ville være tilgjengelig fra det øyeblikket vi gikk «live» på Nødnett. I desember ble vi imidlertid gjort oppmerksomme på at den softwaren som muliggjør dette først blir tilgjengelig i løpet av 2017. Dette betyr at det frem til dette tidspunktet fortsatt vil være teknologiske begrensninger i forhold til å knytte operasjonsrommene så tett sammen som vi ønsker.

Felles nasjonalt ressursregister

Et felles nasjonalt ressursregister er under utarbeidelse i regi av Barents Watch. Dette registeret vil bli fullt ut integrert med vårt felles beslutningsstøttesystem SARA, samt vårt eksisterende ressursregister, og vil dermed kunne bidra til enda bedre operativ samhandling mellom HRS'ene. Den tekniske plattformen for dette systemet er allerede på plass, men det

gjenstår fremdeles mye arbeid før et tilstrekkelig antall ressurseiere er integrert i systemet til at en ser effekten av det. Det forventes å ha en pilot på dette prosjektet klart i løpet av 2016.

Nytt felles styringssystem for informasjonssikkerhet

Dette systemet er nå implementert ved begge Hovedredningsentralene.

Felles operativt planverk

Det har vært gjennomført flere felles planvekseminarer/møter i rapporteringsperioden og vi kan nå med tilfredshet rapportere at et nytt felles planverk for sjø- og luftredningshendelser på det nærmeste er ferdigstilt. Det gjenstår en kvalitetssikring fra ledelsens side, samt noe ferdigstillelse av delplan(er)

Dette felles arbeidet har vært viktig på flere områder. Først og fremst så har vi nå etter hvert felles prosedyrer å forholde oss til. Dette legger dermed bedre til rette for operativ samhandling. Det felles arbeidet har i tillegg bidratt til bedre personlig kjennskap og dermed har det også blitt utviklet enda bedre relasjonelle bånd personellet ved de to sentralene.

Replisering og lagring av data

Ny robust løsning for replisering og lagring av data mellom dataserverne ved de to Hovedredningsentralene sikrer at man har de samme data tilgjengelig ved begge sentralene dersom den ene faller ut, eller det er behov for å bistå på annen måte. Dette prosjektet er ennå ikke ferdigstilt, men vil komme på plass primo februar 2016.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

MÅL: Styrket samhandling og beredskap

STYRINGSPARAMETER nr. 2:	Styrket effekt av HRS sitt tilsyn med de lokale redningsentraler (LRS)
Rapportering	Tertial
<p>Formål og ambisjon: LRS skal ha oppdatert planverk, være øvet og koordinert slik at de på best mulig måte kan håndtere ekstraordinære situasjoner som medfører fare for liv og helse. HRS skal gjennom tilsyn med LRS bidra til å øke LRS evne til å lede og koordinere redningsaksjoner, herunder at LRS ivaretar sin samvirkerolle på lokalt nivå.</p>	
<p>Rapporteringskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HRS skal rapportere eventuelle alvorlige avvik knyttet til SAR-samarbeidet mellom HRS og LRS. • HRS skal ivareta systematisk erfaringsoverføring mellom HRS og LRS gjennom øvelser, tilsyn og årlige erfaringsseminarer, herunder og rapportere omfanget og type avvik og omtale hvordan avdekkede forbedringsområder er rapportert og fulgt opp. <p>Oppgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HRS skal utarbeide årlige samlerapporter/evaluering av tilsyn med LRS, herunder vurdere om oppfølgingen av tilsynene bør styrkes og rapportere utviklingen til JD Rapportering årsrapport • HRS skal legge fram forslag til oppfølging av tilsyn ved LRS, inkludert hvordan avvik lukkes. Rapportering: Årsrapport 	
Grønn	

Tilsyn

HRS har en tilsynsform som primært har til hensikt å sikre økt læring og videreutvikling. HRS følger opp eventuelle avvik gjennom tilsynsrapportene som også sendes som kopi til JD og POD. I tilfeller hvor en LRS åpenbart ikke er på et ønsket nivå, eller hvor tidligere pålegg ikke er fulgt opp, vil det bli gjennomført ekstraordinære tilsyn utenom den planlagte tilsynssyklusen.

Følgende tilsyn ble gjennomført i 2015:

14.04.2015	Rogaland LRS
16.04.2015	Sør-Trøndelag LRS
27.05.2015	Salten LRS
01.12.2015	Oslo LRS

Tilsynene i Sør-Trøndelag og Salten LRS var normaltilsyn i samarbeid med PHS. Tilsynet i Oslo LRS var et tilpasset tilsyn hvor øvelse HarbourEx15. Tilsynet var en del av vurderingskriteriene og hvor PHS, DSB og HRS evaluerte øvelsen på taktisk, operativt og strategisk nivå. Tilsynet i Rogaland LRS var et tilpasset dokumenttilsyn da det var kort tid siden forrige fullskalatilsyn.

Ingen av tilsynene avdekket avvik som krevde spesiell oppfølging.

For detaljer knyttet til tilsynene vises vi til de respektive tilsynsrapportene som rutinemessig sendes til JD.

Samarbeid og erfaringsoverføring mellom HRS og LRS

HRS samarbeider daglig med de ulike LRS'ene og dette samarbeidet oppleves som gjennomgående godt. Den systematiske erfaringsoverføringen mellom HRS og LRS gjøres gjennom SAR-rapportsystemet. Rapporter hvor det er avmerket behov for spesiell oppfølging tas tak i fortløpende. I tillegg gjennomføres det et årlig erfaringsoverføringsseminar for aktørene som rapporterer i SAR-rapportsystemet, og her utgjør LRS'ene den største andelen av deltakere. Dette seminaret ble avholdt 6. januar 2015.

STYRINGSPARAMETER: 3	Styrket effekt av HRS sin pådriverrolle for å styrke samvirkeprinsippet med utvalgte samvirkepartnere
Rapportering:	Tertial
<p>Formål og ambisjon:</p> <p>Formålet er økt kvalitet på samvirke i redningstjenesten. Redningstjenesten har som overordnet mål å redde mennesker fra død eller skade i akutte fare- eller ulykkessituasjoner.</p> <p>HRS skal være et samvirke- og koordineringsorgan som drives slik at HRS effektivt og kvalitetsmessig sikrer samfunnets behov for samordning og koordinering av redningsinnsats fra forskjellige ressurser.</p> <p>HRS har meldt til departementet viktigheten av behovet for å vedlikeholde samvirkeprinsippet bl.a. gjennom kontakt med samvirke- og avtalepartnere nasjonalt og internasjonalt. Manglende vedlikehold vil kunne redusere kvaliteten på redningstjenestens evne til å respondere samordnet i akutte hendelser på en tilfredsstillende måte.</p> <p>Ambisjonen er at å videreutvikle HRS sin pådriverrolle i samvirke og derigjennom øke effekten for å oppnå forsvarlig kvalitet i den samvirkende redningstjenesten.</p>	
<p>Rapporteringskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> HRS skal rapportere deltakelse i planlegging, gjennomføring og evaluering av relevante øvelser i 2015. <p>Oppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> HRS skal gjennomføre ett årlig erfaringsseminar for aktuelle samvirkeaktører knyttet til kvaliteten på samvirket mellom de aktuelle aktørene og HRS: Rapportering: årsrapport HRS skal på bakgrunn av utarbeidede kvalitets indikatorer og angi forbedringsområder innen samvirket og foreslå oppfølging av disse Rapportering: årsrapport 	
Gul	

Erfaringsseminar

HRS har som mål å gjennomføre ett til to erfaringsseminarer årlig med utvalgte samvirkepartnere. I år valgte vi å prioritere de regionale AMK-ene, som blant annet har ansvaret for koordinering av luftambulanshelikoptrene. Erfaringsseminaret ble gjennomført ved HRS Sør-Norge den 26. november. I

tillegg til personell fra landets regionale AMK-sentraler, deltok også representanter fra Flykoordineringssentralen i Tromsø, Lufttransport, Norsk Luftambulanse, Luftambulansetjenesten ANS og Røde Kors. Seminaret tok blant annet for seg temaer som samarbeid mellom HRS og AMK-sentralene, bruk av redningshelikopter til luftambulanseoppdrag, helsetjenestens ansvar for pasienter på kjent sted, men utenfor vei, bruk av legebil, samt flere andre aktuelle problemstillinger. HRS mottok meget gode tilbakemeldinger på seminaret.

Øvelser og annen utadrettet virksomhet

HRS har, spesielt i lys av begrensede personellressurser, hatt en høy aktivitet knyttet til øvelser og såkalt annen utadrettet virksomhet i 2015:

HRS N-N

- HRS NN deltok i planlegging av den årlige sjøredningsøvelsen, øvelse Barents i samarbeid med sjøredningssentralen i Murmansk. Øvelsen ble gjennomført onsdag 3 juni 2015, med deltakelse fra av fly, helikoptre og fartøyer fra HRS, Kystvakten, Luftforsvaret, Redningsselskapet og Kystverket. Fra Russisk side deltar MRCC Murmansk, Nordflåten og FSB (Kystvakt/Grensevakt).
- HRS NN har deltatt i planleggingen av øvelse Barents Rescue 2015 som ble gjennomført i Levi i Finland i uke 40. I tillegg til HRS, deltok også DSB med enheter fra sivilforsvaret samt deltakere fra Salten brann og Helsevesenet.
- Øvelse «Bjaaland» ble gjennomført onsdag 29.april 2015. Supplyskip i drift, støter inn i rigg. Lokasjon rigg: «Leiv Erikson» ca 165NM fra Hammerfest. Operatør OMV.
- HRS NN har deltatt i en rekke rekke øvelser opp mot offshore aktører:
  - 23.1 Tabletop med Scarabeo 8
  - 25.2 Tabletop med FSB Goliat
  - 27.2 Tabletop Scarabeo 8
  - 5.5 Tabletop med Goliat.
- HRS NN deltok i planlegging og gjennomføring av katastrofe øvelse 2015 ved Narvik lufthavn den 1.10. Deltakere fra nødetater, Avinor, FORF,330 skv m.m
- HRS NN deltok i planlegging og gjennomføring av øvelse Nivlheim 8-9 oktober.

- HRS NN deltok på Arctic Zephyr tabletop i regi av US Coast Guard 19-21 oktober i Alaska.
- HRS NN deltok i planlegging og gjennomføring av RITS øvelser som ble avholdt i regi av Salten Brann den 10 og 11 september.

HRS SN

- HRS SN har deltatt i planlegging og gjennomføringen av Øvelse Fosen, som ble avholdt 16. april 2015. Scenario var en hurtigbåtulykke med ilandføring av større antall skadde, og derav god trening i overføring av koordinering og ledelse fra HRS til LRS, likeså samspill mellom nødetatene og landbaserte ressurser.
- HRS SN har deltatt i planlegging og gjennomføring av den nasjonale øvelsen HarbourEx som ble gjennomført 27. – 29. april 2015.
- HRS-SN har deltatt i planleggingen og gjennomføringen av vinterøvelsen «SKRED» i Sirdalen i februar.
- HRS SN har vært involvert i flere øvelser i LRS-regi.
- HRS SN har deltatt i flere PLIVO-øvelser sammen med Oslo PD/LRS.
- HRS SN har deltatt i fem RITS-øvelser i ytre Oslofjord.
- HRS SN deltok i NARG-øvelse i Lofoten i september.
- HRS har deltatt i totalt 17 øvelser med ulike offshore operatørselskaper, Det har vært stor variasjon i omfanget av øvelsene,- fra fullskalaøvelser til øving av delmomenter innenfor selskapenes ansvar og virke.
- HRS SN har deltatt i planleggingen og gjennomføringen av «FINSEKURSET» i regi av Røde Kors i uke 9.

Det har vært avholdt en mengde briefinger og møter med ulike samvirke- og andre samarbeidsaktører innenfor beredskapsrelaterte virksomheter, både ved HRS på Sola, men også ute hos de ulike aktørene. I tillegg så har vi deltatt på flere fagkonferanser, og på flere av disse har vi bidratt med innlegg og presentasjoner. Vi har også deltatt i flere arbeidsgrupper over tid.

HRS SN har i tillegg hatt 21 hospitanter fra flere samvirkepartnere på visitt over to døgn hos oss, og hovedtyngden har vært Operasjonsledere fra LRS, slik vi har prioritert. Utbyttet av slik hospitering er definitivt positivt- for øvrig begge veier, noe tilbakemeldingene helt klart viser.

Det er generelt en betydelig etterspørsel etter vår kompetanse hos de ulike samvirkeaktørene. HRS er dessverre ikke i stand til å imøtekomme dette behovet i det omfang som vurderes som tilfredsstillende på grunn av personellmessige begrensninger.

Tilleggsoppdrag til Hovedredningssentralen

HRS ble i Tillegg nr 1 til tildelingsbrevet for 2015 gitt i oppdrag sørge for trykking og distribusjon av *Veileder for søk etter savnet person på land*, samt å lede arbeidsgrupper for:

- Redningshåndbok for den norske redningstjenesten
- Nasjonal redningskonferanse
- Felles reglement for merkevester på skadested

HRS kan med tilfredshet rapportere at revidert utgave av *Veileder for søk etter savnet person på land* er trykket og distribuert til blant annet alle lokale redningssentraler, samt de frivillige organisasjonene. Veilederen har satt en ny standard for hvordan «best practice» innen et fagområde samles mellom to permer og bidrar til å heve kvaliteten på tjenesten.

Redningshåndbok for den norske redningstjenesten

Arbeidet med å utarbeide mandat, samt sette ned arbeidsgruppe for en redningshåndbok – eller «Den norske redningstjenesten – Del I» – som vi vurderer å kalle dokumentet, har dessverre blitt forsinket på grunn av langvarig fravær av nøkkelpersonell ved HRS.

Nasjonal redningskonferanse

Første utkast til mandat for en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til et langsiktig konsept for etablering, gjennomføring og eventuell drift av en redningskonferanse ble sendt til departementet 14. september 2015. Etter dette har HRS dessverre ikke hatt anledning til å følge opp dette arbeidet av personellmessige årsaker. Vi vil ta tak i dette rett over årsskiftet.

Arbeidet med å arrangere en nasjonal redningskonferanse i 2016 er i imidlertid i gang. Tidspunktet er satt til uke 39, og Ambulanseforum har påtatt seg ansvaret som teknisk arrangør.

Felles reglement for merkevester på skadested

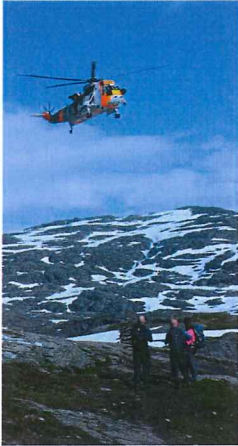
Dette arbeidet har dessverre ikke kommet i gang på grunn av begrensede personellressurser ved HRS.

De tre ovennevnte prosjektene har ikke hatt den fremdrift som HRS kunne ønske. Dette skyldes utelukkende svært begrensede personellressurser til å ivareta virksomhet på utsiden av operasjonsrommet. Dette gjør oss i tillegg svært sårbare for langvarig fravær blant de få dagtidsansatte ved HRS.

Andre oppgaver

Redningsressurser

Status på de redningshelikoptrene som står på døgnkontinuerlig beredskap på basene Rygge, Sola, Florø, Ørland, Bodø og Banak monitoreres svært nøye. Skvadronen melder fortløpende avvik fra beredskapen til Hovedredningssentralen, NAW SARH-prosjektet og til JD. Videre informeres JD av HRS hver fredag under videokonferansene med politisk ledelse om beredskapsavbrudd og eventuelle konsekvenser av disse. Vi viser primært til disse orienteringene.

Sea King redningshelikopter har generelt ikke beredskapsavbrudd grunnet vær. Enkeltoppdrag kan selvsagt påvirkes av værforhold som for eksempel gjør at pilotene må velge en annen rute for å nå frem til destinasjonen. Det kan selvsagt også være værforhold som hindrer all bruk av luftressurser, uten at dette regnes som beredskapsavbrudd. Sea King helikopteret kan være sårbar overfor isningsforhold. JD har sørget for å redusere denne sårbarheten i fremtiden ved å anskaffe neste generasjons redningshelikopter med anti-isingkapasitet.

Samtlige hendelser – hvor det ville vært relevant å bruke redningshelikopter, men hvor disse var utilgjengelige – ble løst med alternative ressurser i 2015. HRS rapporterer beredskapsavbrudd med Sea King til helsevesenet. Regions AMK-ene vil normalt ikke anmode om bruk av Sea King til luftambulanseoppdrag hvis de vet at den aktuelle basen er av beredskap. Det kan derfor hende at det har vært helseoppdrag som ikke har blitt løst ved bruk av helikopter som følge av beredskapsavbrudd som HRS ikke har kjennskap til. HRS gjør regning med at helsevesenet – på lik linje med HRS – løser disse oppdragene med alternative ressurser.

Internasjonalt arbeid

HRS deltar aktivt i fora som IMO/ICAO, COSPAS/SARSAT, BEAC Joint Committee og NORDRED. Nytt av året i 2015 er at Sar er tatt inn som en del av porteføljen til Arktisk råd gjennom komiteen for Emergency Planning Preparedness and Response (EPPR) HRS NN har akseptert å ta lead på SAR WG under Arktisk råd EPPR)

Disse aktivitetene og forpliktelsene er imidlertid ressurskrevende både personellmessig og økonomisk, og fører til et markant arbeidspress på de relativt få som jobber med dette ved HRS.

Implementering av nytt kontrollsentert (MCC) i Bodø tilknyttet EUs bakkestasjon (MEOLUT) på Svalbard går stort sett som planlagt og HRS deltar aktivt i demonstrasjons- og evalueringsfasen forut for permanent innføring av ny satellitt-teknologi (MEOSAR). HRS har i 2015 deltatt i «Demonstration and Evaluation phase for MEOSAR» gjennom internasjonale testkampanjer. Målsettingen om operativ bruk av MEOSAR-systemet fra primo 2016 har imidlertid blitt utsatt til ultimo 2016.

I september 2015 var HRS NN vertskap for møte i **Baltic/Barents Regional Co-Operation (BBRC)** om videreutvikling av Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS)

Dette er en hurtigarbeidende «Task Force» under «International Maritime Organization (IMO)» som er satt sammen for å se på modernisering av GMDSS og annen radiokommunikasjon for ytterligere styrking av beredskap og sikkerhet til havs. De rapporterte sine funn til IMO/ITUs ekspertmøte i oktober 2015. Det deltok representanter fra Norge, Tyskland, Finland, Russland, Estland og Danmark på møtet.

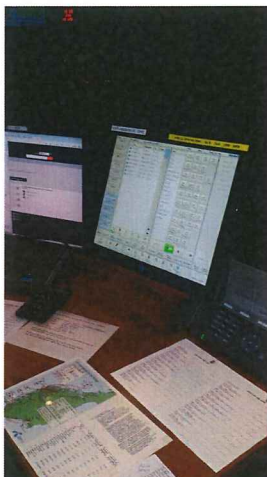
I tidsrommet 17-17 september 2015 var HRS Nord-Norge vert for et fire dagers studiebesøk fra Romania for å få innsikt i norsk redningstjeneste med

tanke på å etablere en redningstjeneste i Romania etter norsk modell. Delegationen bestod av 6 personer fra den nasjonale foreningen for profesjonelle dykkere, et flyselskap som leverer SAR og luftambulansetjenester, samt representanter for den største fagforeningen i Romania.

Under besøket fikk de orienteringer og omvisninger ved HRS NN, LRS Salten, FOH, Luftambulansen ANS, Kystradioen, Sivilforsvaret, AMK, Redningsselskapet, 330 skv, FORF, og Norske alpine redningsgrupper (NARG).

«Det at HRS tar i bruk Nødnett endrer ikke på prinsippene for hvordan redningstjenesten samhandler, men må sees på som et verktøy som forbedrer og effektiviserer redningstjenestens arbeid.»

Kommunikasjons- og informasjonssystemer

Implementering av Nødnett ved Hovedredningssentralene har vært hovedprioriteringen i 2015 når det gjelder oppgradering av kommunikasjonssystemer. Prosessen har vært svært arbeidskrevende, men har ført til at begge Hovedredningssentralene er klare til å ta i bruk ny kontrollromsløsning med ICCS og Nødnett i januar 2016, henholdsvis den 12. januar for HRS Sør-Norge og 19. januar for HRS Nord-Norge.

HRS vil innarbeide bruk av Nødnett gradvis. På sikt vil HRS trolig bli mer aktiv på Nødnett under redningsaksjoner, men HRS har først og fremst en overordnet rolle hvor primærsamband er mellom HRS og LRS operasjonsrom, og ikke mot taktisk/utøvende nivå. Unntaket for dette prinsippet er mot redningshelikoptrene og redningsskøytene.

Det at HRS tar i bruk Nødnett endrer ikke på prinsippene for hvordan redningstjenesten samhandler, men må sees på som et verktøy som forbedrer og effektiviserer redningstjenestens arbeid.

Politiets Fellestjenester (PFT) ble i løpet av høsten tillagt HRS driftsansvar for Nødnett. Dette er vi svært godt fornøyd med og har allerede sett meget god effekt av.

HRS har fortsatt en bekymring knyttet til de betydelige økte driftskostnadene for Nødnett. HRS klarte å håndtere disse innenfor eget budsjett i 2015, men i 2016 vil disse øke så mye at dette ikke vil være mulig uten tilleggsbevilgninger.

Tidstyver

Hovedredningssentralen har ikke rapportert på tidstyver i 2015.

ROS-analyser

HRS viser til vedlagte ROS-analyser.

IKT-strategi

Utviklingsprosjekter

HRS har i 2015 etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet. ROS-analyse er gjennomført og flere områder er dokumentert og dekket med prosedyrer og tiltak. Systemet ble implementert ultimo juni 2015.

HRS deltar også på IKT lederforum i regi av Justisdepartementet.

Drift av IKT er satt ut til ekstern leverandør, henholdsvis Atea i sør og IT-partner i nord.

Overordnet status

Overordnet status er god med stabil og oppdatert programvare, men det er behov for ytterligere digitalisering av IKT utstyret slik at en unngår unødvendig ventetid for å få frem kartposisjoner, logger, sjekklister og andre operative opplysninger. Det er etablert en mer robust datalagringsløsning slik at hovedredningssentralene kan speile hverandres dataservere i større grad enn tidligere. Dette systemet forventes satt i drift primo februar 2016.

Stabil drift

Driften av IKT-anleggene er stabil med minimal nedetid. Leveransen av driftsstabilitet er fullt ut tilfredsstillende, og i tråd med de krav som er satt.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerheten ivaretas tilfredsstillende ettersom det ikke lages eller utveksles gradert informasjon elektronisk. Hensynet til personvernet ivaretas gjennom flere sikkerhetsnivåer. Fysisk sikring av ytre perimeter med kodet adgangskontroll. Fysisk sikring av serverrom med begrenset adgang kun for autorisert personell. Adgang til IKT-systemene er regulert ved at de er begrenset til kun de ansatte i virksomheten ved dedikert brukeridentifikasjon og personlig passord. Adgang til beslutningsstøttesystemene reguleres gjennom et ekstra bruker-id og passordnivå etter pålogging som ansatt. Ekstern adgang til IKT systemene reguleres ved bruk av RSA og moderne brannmurer (hardware/software). Et styringssystem for informasjonssikkerhet er nå implementert ved begge enhetene. Status er imidlertid fortsatt vurdert som gul ettersom at HRS Nord-Norge har fått varsel om pålegg fra Datatilsynet for utilfredsstillende internkontrollsystem for personsikkerhet i henhold til loven om personvern. HRS Nord-Norge har fått delvis medhold i sin klage på vedtak om pålegg, men har klaget videre på feil i den endelige rapporten og grunnlaget for pålegg fra Datatilsynet. Saken ligger nå hos Personvernemnda for endelig behandling.

Avvikshåndtering

Avvikshåndtering blir ivaretatt umiddelbart dersom avviket er kritisk for virksomheten. IT-leverandør har beredskap for å kunne iverksette

utbedrende tiltak på kort varsel. En opplever ikke restanser av feil, så det er ingen negativ trend i så måte.

Risiko

HRS bruker redningsledere i utvikling av IKT og oppfølging/utbedring av eksisterende systemer. Det er et ressurskrevende arbeid og når det utføres av redningsledere som går helkontinuerlig turnus så er det betydelig risiko for samtidighetskonflikter hvor IKT ansvaret taper i prioriteringen slik at arbeidet ofte utsettes og forsinkes.

Utvikler og leverandør av beslutningsstøtteverktøyet (SARA) har utfordringer knyttet til tid, personell og økonomi slik at feilretting og videreutvikling ofte blir forsinket. Dette utgjør en risiko for at IKT-systemet ikke klarer å holde tritt med utviklingen ellers og at HRS kommer på etterskudd ift effektiv ledelse og koordinering av redningsaksjoner.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Norge har fremdeles en velfungerende redningstjeneste, hvor prinsippene om samvirke, ansvar, integrering og koordinering står som grunnpilarer. HRS registrerer med tilfredshet at disse prinsippene er videreført i en ny organisasjonsplan for redningstjenesten som trådte i kraft 2. november 2015. Dette skaper grunnlag for en unik og velfungerende redningstjeneste også i fremtiden.

Hovedredningssentralen har fremdeles et sterkt merkenavn både nasjonalt og internasjonalt. I ny organisasjonsplan for redningstjenesten er HRS sitt pådriveransvar for å videreutvikle samvirke i redningstjenesten formalisert og uttalt i klarere føringer. Som beskrevet under *Leders beretning* skaper dette økte forventninger hos de ulike samvirkepartnerne til at HRS tar et lederansvar for de prosessene som påvirker samvirket. For å kunne levere, både i forhold til allerede mottatte ekstraoppgaver, samt å møte de ovennevnte økte forventningene, er det behov for å styrke bemanningen ved Hovedredningssentralene.

I lys av de samfunnsmessige utfordringene som favner inn under Justissektorens ansvarsområde er vi bekymret for at en sterkt nødvendig styrking av Hovedredningssentralens bemanning ikke når opp i konkurransen med andre satsnings- og fokusområder innen sektoren. På sikt er vi redd for at dette fører til en svekkelse av samvirkeprinsippet i redningstjenesten. I tillegg kan det føre til at andre ressurssterke aktører fyller det tomrommet som oppstår når Hovedredningssentralen ikke er i stand til å oppfylle de krav og forventinger som ligger i å ivareta pådriveransvaret for samvirket. Dette kan føre til usikkerhet om roller og ansvar som i sin tur kan vanskeliggjøre koordineringen av faktiske hendelser. På den annen side peker den nye organisasjonsplanen for redningstjenesten, samt nytt mandat for redningsledelsen ved Hovedredningssentralen, ut en kurs som – med de rette ressursmessige

forutsetningene – skaper grunnlag for en reell videreutvikling av den norske redningstjenesten.

VI. Årsregnskap

Årsregnskapet gir et dekkende bilde og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement.

Samlet regnskap for HRS pr 31. desember 2015 viser et forbruk på kr 115 003 829,- Dette utgjør 103,34% % av den totale bevilgningen for 2015. Merforbruket er knyttet til kapittel 21 Redningsutgifter, hvor økningen av utgifter har vært markant.

Post 0455 1 Driftskostnader

Posten viser et forbruk på kr 84 373 950,- Dette utgjør 98,46 % av bevilgningen for 2015, eller et mindreforbruk på kr 1 302 571,- I henhold til Bevilgningsreglementet §5 og tillegg til Tildelingsbrevet kap 1.1.3 søkes dette beløpet overført til 2015.

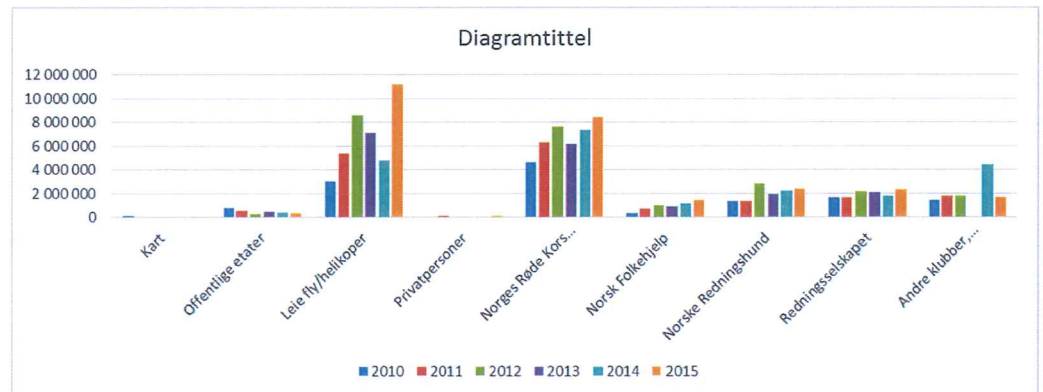
Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold

Posten viser et forbruk på kr 3 926 922,- Dette utgjør 88,29 % av bevilgningen for 2015, eller et mindreforbruk på kr 1 863 448,- I henhold til Bevilgningsreglementet §5 og tillegg til Tildelingsbrevet kap 1.1.3 søkes dette beløpet overført til 2016.

Mindreforbruket skyldes primært utsettelse av enkeltinvesteringer av kapasitetshensyn.

Post 0455 21 Redningsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 27 900 081,- Dette utgjør 132,72% % av bevilgningen for 2015, eller et merforbruk på kr 6 879 081,-. Denne posten er som alltid hendelsesdrevet og er som regel vanskelig å gi gode prognoser på. Det er i det vesentlige økt innleie av kommersielle helikoptre som er årsaken til den signifikante økningen dette året. Her økte utgiftene fra 4,77 mill i 2014 til 11,20 mill i 2015. Tabellen under viser utviklingen innen de andre ressursgruppene siden 2010:

Ved HRS Sør-Norge er det særlig bruk av SAR-helikoptre fra Conoco/Phillips som er kostnadsdrivende. Her var forbruket på kr 3,86 mill i 2015. Disse ressursene brukes i stor grad til støtte for britisk redningstjeneste, hvor personer i britisk sektor har behov for medisinsk evakuering og hvor britisk JRCC kontakter HRS og anmoder om bistand.

Avviklingen av beredskapen på Storbritannias eneste sokkelbaserte SAR-helikopter på Millerplattformen med virkning fra 1. april 2015, bidrar selvsagt til økte kostnader her.

Problemstillingen er redegjort for på tidligere etatsstyringsmøter og HRS anbefaler at denne tas opp på nytt under neste etatsstyringsmøte. Ettersom at spørsmålet knyttet en eventuell kostnadsdeling berører Norges forhold til fremmede stater vil ikke HRS endre gjeldende praksis for denne typen bistand uten nærmere anvisning fra departementet.

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i

tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Mvh

Hans Vik
Politimester, Øst-Vest

Tone Vangen (sign)
Politimester i Nordland